

До Председателя на Научното жури
При Факултет „Медицина” на МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов” - Варна
Назначено със заповед № Р-109-93 от 21.03.2024г.
на Ректора на МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов” – Варна, по процедура
за заемане на академична длъжност „ПРОФЕСОР” по специалност „Гастроентерология”,
професионално направление 7.1. Медицина, област висше образование 7. Здравеопазване и
спорт – един, 0,5 щатна длъжност за Катедра „Анатомия и клетъчна биология”, Факултет
„Медицина” и 1 щатна длъжност за Клиника „Гастроентерология” към УМБАЛ
„Св.Марина” ЕАД-Варна, въз основа на конкурс обявен в ДВ бр.07/23.01.2024г и съобразено
с доклад с вх. № 102-696/29.02.2024г. от доц. д-р Стоян Павлов, дм – Ръководител на
Катедра „Анатомия и клетъчна биология” и решение на протокол № 18/11.03.2024г. на
Факултетния съвет на Факултет „Медицина” с единствен кандидат –
доц. д-р Антония Йорданова Атанасова, дмн

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Миглена Димитрова Георгиева, дм
Педиатър, детски гастроентеролог, специалист по хранене и диететика
Началник II детска клиника (Клиника по детска пулмология, неврология, гастроентерология,
хепатология и хранене)

На база УМБАЛ „Св. Марина” – ЕАД, Варна
Катедра по педиатрия, МУ Варна
Адрес: Варна 9000,
Бул „Хр. Смирненски”1
Катедра педиатрия
GSM 00359899074268 email – mgeorgieva7@yahoo.com

Със заповед на Ректора на МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов” - Варна № Р-109-93 от 21.03.2024г съм определена за член на научното жури във връзка с процедура за заемане на академична длъжност „Професор” по „Гастроентерология” за нуждите на Катедрата по „Анатомия и клетъчна биология”, Факултет „Медицина” – 0,5 щатна длъжност и 1 щатна длъжност за Клиника „Гастроентерология” към УМБАЛ „Св.Марина” ЕАД-Варна с единствен кандидат доц. д-р Антония Йорданова Атанасова, дмн.

С Протокол от първото заседания на Научното жури, назначено с горепосочената заповед съм определена да напиша РЕЦЕНЗИЯ върху представените документи от доц. д-р Антония Йорданова Атанасова, дмн.

Представените документи са изготвени според изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, както и Правилника за развитие на академичния състав на МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов” - Варна.

1. Биографични данни

Доц. д-р Антония Йорданова Атанасова, дмн е родена на 16.06.1961 г. в гр.Варна. През 1980 г. завършва IV Езикова гимназия ”Фр. Жолио-Кюри” с преподаване на

френски език, асистенция на знамето на гимназията, отличен успех, златен медал. През 1986 г. МА- ВМИ-Варна, асистенция на знамето на университета, с отличен успех. От 01.12.1986 г. - 17.06.1987г. работи като лекар-ординатор във вътрешно отделение на ПОКБ-Шумен. След успешно положен конкурсен изпит от 17.06.1987 г. - 28.03.1994г. е асистент в Клиниката по гастроентерология МБАЛ "Св.Марина", МУ Варна, от 28.03.1994г.- 07.07.1997г. е лекар, старши асистент в Клиниката по гастроентерология, а от 07.07.1997 г. - 16.12.2015 г. е лекар, главен асистент в Клиника по гастроентерология. От 17.12.2015 е доцент в Катедрата по анатомия и клетъчна биология; доцент в Катедрата по Вътрешни болести, УС Гастроентерология.

Доц. д-р Антония Атанасова, дмн от 09.07.2013г. е зачислена като свободен докторант към Катедра " Вътрешни болести", научна специалност „Гастроентерология” - с тема “Клинична оценка на пациентите с язвен колит - съвременен подход”. На 12.12.2014г. придобива научна и образователна степен “Доктор”, по научна специалност „Гастроентерология”; тема “Клинична оценка на пациентите с язвен колит-съвременен подход”, диплом с регистрационен № 088/19.12.2014 г.

През 23.07.2021г. придобива научната степен „Доктор на науките“ с тема на дисертационния труд „Серумната експресия на микрорибонуклеинови киселини при пациенти с хронични възпалителни болести на червата“. Дисертационен труд за НС „Доктор на науките“, МУ – Варна, диплом с регистрационен № 454/23.12.2021.

Доц. д-р Антония Атанасова, дмн има придобита специалност „Вътрешни болести” 02.02.1994 г., и специалност „Гастроентерология” 01.06.1996 г. Има квалификационни курсове по абдоминална ехография – 3 месечен курс 1989 година, конвенционална ехография: Абдоминална ехография и повърхностни структури: СДО-99-194/25.03.2008 г. Придобива дипломи за Диагностична и терапевтична ФГС и ФКС, СДО-99-158/17.02.2008 г.; Свидетелство за професионална квалификация и високоспециализирана дейност Диагностична и терапевтична ФГС и ФКС, серия ПК, рег.№ 0095, 20.05.2009 г, №100; Има педагогическа квалификация на обучители от лечебни заведения /СДО-99-596/28.12.2012 г.; Придобива: Свидетелство за професионална квалификация и високоспециализирана дейност Диагностична горна и долна гастроинтестинална ендоскопия – първо ниво, рег.№ 0336, 22.07.2016 г, серия ПК-МУВ, №000360; Свидетелство за професионална квалификация и високоспециализирана дейност Терапевтична горна и долна гастроинтестинална ендоскопия - второ ниво, рег.№ 0337, 22.07.2016 г, серия ПК-МУВ, №000361;

Абдоминална доплерова ехография в гастроентерологията - 2 ниво Рег. №0338/22.07.2016 серия ПК.МУВ 000362; Интервенционална и ендоскопска абдоминална ехография в гастроентерологията –трето ниво Рег.№0339/22.07.2016 серия ПК.МУВ 000363; Диагностична горна и долна гастроинтестинална ендоскопия – първо ниво Рег.№0336/22.07.2016 серия ПК.МУВ 000360; Терапевтична горна и долна гастроинтестинална ендоскопия – второ ниво Рег.№0337/22.07.2016 серия ПК.МУВ 000361; Свидетелство за професионална квалификация и високоспециализирана дейност Конвенционална абдоминална ехография в гастроентерологията и повърхностни структури – първо ниво, рег.№0456/06.12.2018 г,№ 000483; Свидетелство за професионална квалификация и високоспециализирана дейност Абдоминална доплерова ехография в гастроентерологията – второ ниво, рег.№0338/22.07.2016 г,№ 000362; Свидетелство за професионална квалификация и високоспециализирана дейност - Интервенционална и ендоскопска абдоминална ехография в гастроентерологията – трето ниво, рег.№0339/22.07.2016 г,№ 000363.

Посещава международни училища по: ултразвук в областта на IBD 1-st Ultrasound Workshop 02.2014 Copenhagen, Danmark; Intensive summer course in epidemiology & biostatistics in public health, Erasmus University, Cambridge University, Варна, 06.1997 г.

Участва в международната програма TEMPUS-PHARE/JEP09839-95 „Преструктуриране на медицинското образование” Франция, Университет Франш-Конте - Безансон, Клиника по хепатология и Клиника по гастроентерология при Университетска болница Жан-Минжо, проф. Жан-Филип Миге, 16.02-10.04.1998 г.; Има дипломи за участие в множество международни обучителни училища и срещи на специалисти: 35-th ECCO Educational Workshop 06.2014 г.; Leading change in IBD. Optimising IBD care: practical approaches to implement changes. Athens, Greece, 20-21.06.2015; 3-rd ECCO-ESGAR Ultrasound Workshop-17.03.2016, Amsterdam, The Netherlands; Speaker Training. Budapest, Hungary 2-3.02.2016 г.; IBD AHEAD 1-3.07.2016 г; The Importance of continuous clinical response in UC control Regional Expert Input Forum, Belgrade, Serbia, April 1st, 2016; 4-th ECCO Ultrasound Workshop, Barcelona, Spain 15.02.2017; Transforming Standards of care in IBD 13-14.10.2017 Brussels; 5-th ECCO-ESGAR Ultrasound – MRI Workshop 14.02.2018г. Bulgaria, IBD Academy 16-17, March, 2018, IBD School via clinical cases; Setting Targets For Optimal UC Care- 15-16.06.2018, Brussels, Belgium; IBD practice - modern management of IBD, June 20-21, 2019, Rome,

Italy; 26-th United European Gastroenterology Week – October 20-24, 2018, Vienne, Austria. Part I + Basic Course: “Basic and Introduction in abdominal Ultrasound examination” 26-th United European Gastroenterology Week – October 20-24, 2018, Vienne, Austria.; Part II + B:Advance Course: “Pathology and special topics in abdominal Ultrasound examination”; Ultrasonography - a non-invasive monitoring approach to optimise IBD management. October 22, 2018, Vienne, Austria; UC& CD Clinical Experience Exchange Programme 28th November 2018; IBD Peer Precettorship Meeting, Oxford, UK 4-6.09.2019; IBD Peer Precettorship Meeting, Prague, Czech Republic 5-6.12.2019; 2-nd ECCO-ESGAR Basic Imaging Workshop 12.02.2020; Gastroenterology Clinical Experience Exchange Programme 28.10.2022, Leuven, Belgium; IBD Evolve – long-term goal in IBD & the importance of holistic monitoring, 8-10.09.2023, Barcelona, Spain.

Доц. д-р Антония Атанасова, дмн е и консултант към Експертния център по муковисцидоза от м.август 2019 г.

2. Учебна натовареност

Доц. д-р Антония Атанасова, дмн има впечатляваща учебна натовареност: в различни катедри – Втора катедра „Вътрешни болести, учебен сектор по Гастроентерология и Катедра анатомия и клетъчна биология. В последната продължава да работи. Преминала е през всички преподавателски позиции – асистент, старши асистент, главен асистент, доцент. Общият преподавателски стаж на доц. д-р Антония Атанасова, дмн е 36 г., 07 м., 14 дни.

Доц.д-р Антония Йорданова Атанасова, дмн преподава учебната дисциплина „Анатомия и клетъчна биология” и „Гастроентерология” на студенти от специалност „Медицина” във Факултет „Медицина” на МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов”- Варна на български и на английски език. Тя е ръководител на двама успешно защитили докторанта и трети, който е с напреднала разработка. Тя също така има 1 специализант по гастроентерология. Участвала е като рецензент в множество конкурси за „Доктор”, „Доцент” (подробно описани в CV-то на кандидатката).

3. Основни направления на дейност

Научните интереси на доц. д-р Антония Йорданова Атанасова, дмн са в областта на гастроентерологията, хепатологията и храненето. Научните й трудове са свързани с различни значими области в гастроентерологията, като: хронични възпалителни болести на червата; хронични заболявания на черния дроб; затлъстяване и метаболитен

синдром и връзката им с хроничното възпаление и редица онкологични заболявания; предотвратими инфекциозни заболявания, клинични случаи на редки болести; качеството на живот сред различните групи пациенти; микрорибонуклеинови киселини в клиничната практика като съвременни маркери за диагностика и проследяване на възпалителните чревни заболявания; микрорибонуклеиновите киселини като неинвазивен маркер за оценка на затлъстяването, метаболитния синдром при IBD пациенти, както и имунохистохимичната оценка на клетъчната смърт/некроптоза като прогностичен маркер както при улцерозен колит, така и при болест на Крон в стадий на активност и клинична ремисия.

4. Публикационна активност

За целия си творчески път, научните трудове на доц. д-р Антония Атанасова, дмн са **общо 2016роя** . Това са:

- *Дисертация за присъждане на научната и образователна степен „Доктор“ – 1бр.*
- *Монография 1 бр.*
- *Участие в глави от книги, учебници, сборници- 3 бр.*
- *Дисертация за присъждане на научната степен “Доктор на науките” 1 бр.*
- *Научни статии в пълен текст – 98 бр. (в т.ч.в списания с IF)*
- *Научни участия с резюмета– 97бр.*

Научните трудове на доц. д-р Антония Атанасова, дмн, представени в Академичната справка от „Професор” от 30.01.2024г. са **общо 92 броя** . Това са:

1. Дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ - 1 бр.
2. Дисертационен труд за НС., „Доктор на науките“ – 1бр.
1. 3.10 научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 10 др.
2. Публикации и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 14 бр.
4. Публикации и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 37 бр.
3. 6. Допълнително - резюмета на доклади в периодични списания и сборници,
4. представени на национални и международни конгреси, конференции,
5. симпозиуми и сесии у нас и в чужбина 24 бр

6.

В базите данни Scopus и Web of Science са открити 29 цитирания на трудове на кандидатката за периода след 2018 г. (повечето в периода 2021-2022г.) (след избора и за „Доцент”).

С **импакт фактор** са 3 публикации в пълен текст, след избора и за доцент. Общ импакт фактор **101,6** (след избора и за доцент). (Импакт факторът е изчислен само за признатите по правилника на МУ Варна системни източници за него).

Според представените от кандидатката материали за конкурса, към момента има общо 1975,81 наукометрични точки, при минимални наукометрични изисквания- 550 точки . По-подробно, минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ са изпълнени както следва: раздел А - ОНС доктор- 50 точки; раздел Б2 – дисертационен труд „Доктор на науките“ - 100 точки; В4 еквивалент на дисертационен труд-минимално изискване 100 точки, представя публикации, носещи 336,5 точки; раздел Г7-9 - минимално изискване 200 точки, представя публикации носещи 884,1 точки; раздел Д10-12 - минимално изискване 100 точки, представя данни, носещи 310 точки; раздел Е–минимално изискване 100 точки, представя 295. Това се резултатите представени от подробна академична справка.

5. Участия в национални и международни конференции, симпозиуми и конгреси, международни и национални проекти

Доц. д-р Антония Атанасова, дмн участва в редица национални и международни конференции и конгреси. Участията в международни конгреси (постери), в национални научни форуми с международно участие и в национални научни форуми (доклади и постери) са 167.

Ръководител е на два национални и образователни проекта, финансирани от Фонд Наука: „Метаболитен синдром при пациенти с възпалителни заболявания на червата. Започнал през 2020 г., успешно приключил и атестиран през януари 2023 г.; Другият проект „Изследване на съвременни биомаркери при неалкохолната мастна чернодробна болест“/ ФН-13/09.01.24г, стартира в началото на 2024 г. Участник е и в международен проект: InterregDanube Transnational Programme CD SKILLS – 2019-2022 – Финансиран от Европейския съюз. Участва като изследовател и в национален и образователен проект, финансиран от Фонд Наука „Етиология, клинична картина и

диагностика на неалкохолната мастна чернодробна болест при деца и юноши“, 21.12.2020 – 21.12.2022 г.

6. Научни приноси

Научните приноси са систематизирани в 10 основни направления.

1.1. Възпалителни чревни заболявания (ВЧЗ)

Хроничните ВЧЗ , които зачестяват както в световен мащаб, така и в нашата страна са обект на множество от публикациите, като обхващат различни аспекти на заболяванията: поставяне на диагноза (Б.1; В.4.-3,4,5,6,9,11,45,52,70,73,77,90,91), влияние на различни фактори върху еволюцията (Б1-1; В.4-2,3,4,5,6,8,9;77; Г.7-14,15,16,18,19,21,22,23,24; Г.8- 3,5,40,44,50,51,52,53,54,60,66,68,70,73,74;II-71;III-75,76,77,79; IV-81,82,84,85,87,89,90,91), прогностични фактори (Б1,В4-2,3,4,5,6,9;Г7-12,14,15,16,17,18,19,21,22,23,24,34,35,37,40,45,46,50,51,53,54,57,59,60,61;II-66,68,70,69,70,71,72,73,74;III-75,76,77,78,79; IV-81,83,84,85,86,89,90,91), лечение(В4.7,9;Г7.11,12,18;Г8.40,45,60), усложнения (Г7.11,18;III-75,77,79;IV-82). Публикациите имат **теоритичен характер** (Г8.56,57,58,59;Г7.-19;II-65,66,67; IV-87) и **практико-приложен принос** (В4.2,3,4,5,6,9;Г7.11,12,13,14,15,16,17,18, 21,22,23;Г8.26,34,35,37,39,40,44,45,46,50,52,54,57,61,63,64;II-70,71,72,73,74;III-75,76,77,78,79;IV-80,81,82,83,84,85,87,89,90,91), като разкриват оригинални разработки и анализи, които за първи път се публикуват в страната.

Теоретико-методологични и практико-приложни приноси: направен е систематичен анализ на рисковите фактори за прогресия на ВЧЗ, данни за предотвратимите инфекции, които влияят негативно върху курса на лечение, както и върху еволюцията на заболяванията. За първи път в България се публикуват данни за мястото и ролята на *микрорибонуклеиновите киселини* в диагностиката и проследяването на ВЧЗ при възрастни. Описват се сравнително редки случаи с *дълбока венозна тромбоза при* тези заболявания в ранната детска възраст. Прави се анализ на причините за загуба на отговор при биологична терапия, прогресията на болестта на Крон (БК) след оперативна интервенция, приложението на съвременно лечение с малки молекули, страничните неблагоприятни събития при лечението с утвърдените анти-TNF антитела, приложението на свърхнови терапии, на базата на микрорибонуклеинови киселини. Съществен практико-приложен принос е анализът на ВЧЗ при бременност и кърмене и определянето на времето за ваксинация на тези пациенти. За първи път в България се изнасят систематичен анализ от приложението на

различни въпросници за качеството на живот при пациентите с ВЧЗ и корелацията му с активност на болестта като първа стъпка в персонализиране на терапията.

II. Хронични чернодробни заболявания

Приносителите на публикациите в тази област са **практико-приложни**. Систематизирани са съвременните схващания за клиниката, диагностиката и терапевтичното поведение при различни чернодробни заболявания: хронични вирусни хепатити (Г8.25,30,31;IV-86), метаболитни болести (болест на Wilson) (Г8.27), метаболитно индуцирана чернодробна мастна болест (B4.1,10;Г8.42), синдром на Gilbert (Г7.20), злокачествени тумори на черния дроб (Г8.30,31). Описани са редки чернодробни заболявания - хемангиоми на черния дроб (B4.7) и тяхното лечение с утвърдени и иновативни терапии (B4.7). Споделен е опитът при генетичното доказване на синдрома на Gilbert при деца и юноши. Анализирана е ролята на *микрорибонуклеиновите киселини* (Г8.43), на серологичните тестове и транзиентната еластография за комплексната оценка на пациентите с хронични хепатити с различна етиология (IV-86).

III. Метаболитен синдром, наднормено тегло, затлъстяване

Някои от публикациите в това направление имат **практико-приложен принос**. В световен мащаб се наблюдава нарастване на наднорменото тегло и затлъстяването както и влиянието им върху редица заболявания на стомашно-чревния тракт. Систематизирани са някои потенциалните механизми на влияние на затлъстяването върху най-честите и социално-значими гастроентерологични заболявания като гастроезофагеалната рефлуксна болест, Баретов хранопровод, аденокарцином на хранопровода, карцином на стомаха, функционални стомашни нарушения, синдром на раздразненото черво, дивертикулоза, целиаксия, полипи на колона, ВЗЧ, неалкохолна мастна чернодробна болест, редица неоплазми, техните усложнения и връзката между появата им и хроничното метавъзпаление (Г8.56,59).

В световен мащаб зачестяват ВЧЗ, както и честотата на метаболитния синдром сред ВЧЗ пациентите. В патогенезата и на двете заболявания стои хроничното възпаление. Установено е, че затлъстяването стимулира бързия клирънс на биологичните медикаменти, независимо от дозата на лекарството, като се явява независим предиктор за лош отговор на медикаментозното лечение.

Към края на 2022 г. се появяват за първи път систематизирани препоръки към гастроентеролозите, относно важността за комплексната оценка на затлъстяването при

пациентите с ВЧЗ, още при първата среща с тях, както и препоръки, обхващащи корекция на разнообразните аспекти на влияние, което този съществен и до скоро неоценен коморбидитет може да окаже върху качеството на живот, прогресията на заболяването, както и отговора на съответното лечение. Тези публикации имат от една страна **теоретико-методологичен принос**, а от друга страна могат да се разглеждат и като **практико-приложни** (B4.1,10;Г8.25,40,47,48,49,56,57,58,63,64;II-69;III-89). Извършен е съвременен анализ на някои основни антропометричните характеристики на ВЧЗ пациенти в съчетание с нива на циркулиращи miRNAs. Изследвани са някои лечебни стратегии спрямо обезитета, които тепърва ще получат потвърждение от клиничната практика (Г8.49). Тези публикации имат иновативен теоретичен, практически и практико-приложен принос, като първи по рода си проучвания, които дават корелация между лечение, експресия на miRNAs и някои основни антропометрични данни при тези пациенти.

IV. Микрорибонуклеинови киселини – приложение при ВЧЗ

В световен мащаб се наблюдава нарастващ брой публикации, които изследват експресията на различни miRNAs при пациенти с ВЧЗ, но все още няма съобщения за установени и валидирани прагови стойности на miRNAs при пациенти с язвен колит (ЯК) и БК. При описание на резултатите, често се използват различни методи за анализ, което затруднява сравняването между получените резултати в различните изследвания. Единствените насоки за обработка на информацията са в посока сравняване на експресията на отделните miRNAs между пациенти с ЯК или БК и здрави контроли, както и определяне повишена или понижена е експресията. Други ограничения при сравняване на резултатите са различните популации, малките извадки, различните методики на обработка на резултатите, използването на различни miRNAs и изследването на тяхната експресия в различни материали (мукозна тъкан, серум, слюнка, фецес и други).

За да се избегнат посочените ограничения от литературата, при анализа на резултатите в тези публикации, са установени праговите стойности, точността на miRNA за разграничаване на ЯК от БК, специфичността, чувствителността и позитивната и негативната предсказваща стойност на здрави контроли. При сравняване на серумната експресия на изследваните miRNAs при пациентите с БК и ЯК и здравите контроли в тези публикации е установена повишена експресия на стойностите при

всички miRNAs. Изградени са различни miRNA-подписи за активност и ремисия на двете заболявания. Приносите в този раздел могат да се систематизират така:

Приноси с теоретичен характер

1. За пръв път в България е отразено подробно и изчерпателно приложението на miRNAs при възрастни пациенти с ВЧЗ. (Б1;В4.3)
2. Извършено е достоверно, точно и подробно описание на експресията на miRNAs при ВЧЗ пациенти в стадийна активност и ремисия.(Б1;В4.3)
3. Изчерпателно е отразена експресията на miRNAs според характеристиката на пациентите с ВЧЗ и провежданото лечение.(Б1)

Приноси с практико-приложен характер

1. Определени са прагови стойности за разграничаване на експресията на miRNAs. (Б1;В4.3)
2. Изготвен е специфичен профил на пациентите с БК и ЯК въз основа на експресията на miRNAs.(Б1;В4.3,4;II-74)
3. Установени са специфични miRNAs за ремисия и активност, локализация, форма на протичане и проведено лечение.(Б1)

Приноси с оригинален характер

1. За пръв път в България е изследван панелот miRNAs за оценка на ВЧЗ при възрастни пациенти.(Б1;В4.3,4,5,6,9)
2. За пръв път в България, при възрастни пациенти с ВЧЗ е изследвана ролята на miRNAs, които са доказали своята ефективност за характеризиране пациенти с онкологични заболявания (miR-16, miR-28, miR-96, miR-155, miR-199, miR-363 и miR-451).(Б1;В4.9;Г7.22;Г8.46,51;II-66,67,70)
3. За пръв път в България е описана експресията на изследваните miRNAs спрямо прилаганата терапия при пациенти с ВЧЗ.(Б1)

V. Витамин Д и влиянието му върху гастроентерологичните заболявания

Този раздел от публикации има подчертан **практико-приложен принос** (Б1; Г7.14,15,21;Г8.50;II-68,IV-85,89). Установена е зависимост между серумната експресия на изследвания панел от miRNAs и нивата на витамин D при пациенти с ВЧЗ. Все още не е ясно дали дефицитът на витамин D е причина за появата на ВЧЗ или следствие, но дефицитът на витамин D има висока честота на разпространение сред пациентите с IBD. Извършен е задълбочен анализ на експресията на miRNAs според нивата на

витамин D. За пръв път в България са публикувани изследвания от нивата на витамин D, доказана е зависимост между експресията на определени miRNAs и дефицита на витамин D при пациенти с ВЧЗ.

VI.Предотвратими инфекциозни заболявания

Представени са най-новите виждания за етиологията, патогенезата, класификациите, клиничните вариации, диагностиката и терапевтичното повлияване на ентеровирусните ентерити (Г8.41). Анализирани са основните нозологични единици, протичащи с хронична диария (Г8.28). Проследена е честотата на *Clostridium difficile* инфекцията (Г8.37;IV-81), други предотвратими инфекции като хроничен хепатит В, С, В+D (IV-83), сред пациенти с хронични ВЧЗ, факторите, които оказват влияние за появата им, както и отражението върху активността на ЯК и БК. Анализирани са случаите на латентна и активна туберкулоза при пациентите с ВЧЗ. За първи път в България са изнесени и обобщени данните, от един реферативен център за диагностика, проследяване и лечение на ВЧЗ, относно честотата на латентната и активна туберкулоза при пациенти преди и в хода на биологично лечение с anti-TNF-alfa антитела (B4.8;44). Тези публикации имат както **теоретичен**, така и **практико-приложен принос**. Резултатите са съпоставени с данни от подобни европейски проучвания и световни данни, тъй като отсъстват достъпни публикации за аналогични проучвания в други реферативни центрове от България. Представен е и анализът от друга публикация с тънкочревна туберкулоза, имитираща БК (Г8.38), диференциална диагноза, която не трябва за се пропуска в ежедневната клинична практика.

VII.Терапия на гастроентерологичните заболявания

Приносът на тези публикации е **теоретико-методологичен и практико-приложен**. Анализирано е приложението на различни терапевтични модалности в хода на някои гастроентерологични заболявания като: гастроезофагеалната рефлуксна болест (Г8.64), ВЧЗ (B4.8;Г7.11,18;Г8.35,44,45,61), пробиотиците при широк спектър от гастроентерологични заболявания - спорни и утвърдени терапии, при обезитет (Г4.10;Г8.49), при вирусни ентерити и при хронични диарии (Г8.28,41), терапия с инкретини през погледа на гастроентеролога (Г8.32), храненето като терапия при имуномедианите заболявания (Г8.39), приложението на сок от *Aronia Melanocarpa* при наднормено тегло и затлъстяване (Г8.49), както и анализ на възможностите на иновативно лечение на основата на микрорибонуклеиновите киселини, вероятно бъдещето на персонализираната терапия в много направления на медицината (Г8.60).

VIII. Некроптозата при ВЧЗ

Теоретичен и практико-приложен принос има анализа на група изследвания върху нов маркер за клетъчна смърт. Проучванията в тази област разкриват големите възможности за имунохистохимична оценка на възпалението посредством приложението на RIPK3 за откриване на некроптоза при пациентите с БК и УК в стадий на активност и ремисия, след оперативна интервенция във връзка с ВЧЗ, и като прогностичен фактор в хода на различни терапевтични режими (Г7.23,24;Г8.53,54,55;IV-87).

IX. Генетични заболявания - съвременна диагностика

През последните години в световен мащаб се утвърждават множество конвенционални съвременни неинструментални и инструментални методи за диагностика на болестите на храносмилателния тракт, жлъчно-чернодробната и панкреасна системи. От голямо значение е все по-широкото навлизане на модерни генетични методи за диагноза както на сравнително по-чести заболявания на храносмилателната система, така и на редки единични случаи. Анализирани са HLA генотипирането на деца и възрастни с предполагаема целиакия и родствениците им от първа линия, след което не винаги се налага провеждането на инвазивно ендоскопско изследване (Г8.36). Представени са генетичните резултати, потвърждаващи болестта на Gilbert (Г7.20), често срещано заболяване в клиничната практика и консултативна гастроентерологична дейност.

Теоретико-методологични и практико-приложни приноси: за първи път в България се публикуват резултати от генетични изследвания на HLA генотипирането при пациенти с целиакия и техни родственици и генетичните резултати при съмнение за болестта на Gilbert.

X. Клинични случаи

Представени са няколко клинични случаи от богатата палитра на гастроентерологичната практика. Тези разнообразни публикации имат основно **практико-приложен принос**.

Честотата на тези заболявания е различна, но представянето им носи опита на дългогодишната практика: чернодробни хемангиоми в детската възраст (В4.7); дълбока венозна тромбоза при ВЧЗ в много ранна детска възраст, дебют на 2 годишна възраст, а развитие на усложнението в хода на релапс на 3 годишна възраст (Г7.11); диагностика, лечение и проследяване след резекция на дезмоидни тумори на тънкото черво при

пациент с трансплантиран бъбрек (Г8.33); пътя на диагностика и диференциална диагноза между БК и тънкочревна туберкулоза (Г8.38); неалкохолната мастна чернодробна болест при слаби индивиди с широката гама от диференциална диагноза (Г8.42); тежката картина, еволюция и проследяване на хематогенно-дисиминирана туберкулоза при имunosупресиран пациент с ЯК, с формиране на милиуми в мозъчния паренхим (Г8.44); диагностика и лечение на абсцес на musculus ileopsoas при пациент с БК (IV-82).

7. Членства

1. БЛС- Български лекарски съюз
2. Българско Национално Дружество по Гастроентерология с гастроинтестинална ендоскопия и абдоминална ехография
3. Българско Дружество по Гастроинтестинална ендоскопия
4. Българското дружество по детска гастроентерология, хепатология и хранене(съосновател)
5. ECCO - European Crohn Colitis Organization

Заклучение:

Представената ми за оценка документация на доц. д-р Антония Йорданова Атанасова, дмн показва отлични професионални качества, много добри умения да извършва научни проучвания, да прави адекватен анализ на получените резултати и синтезиране на съответните изводи. Доц. д-р Антония Атанасова, дмн активно се занимава със студенти и специализанти във Факултет „Медицина“ на МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“ Варна, както личи от представена справка за учебна натовареност.

Препоръчвам на уважаемото научно жури да гласува положително за решение – доц. д-р Антония Йорданова Атанасова, дмн да заеме академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ по „ ГАСТРОЕНТЕРОЛОГИЯ“ към Катедрата „Анатомия и клетъчна биология“ на Факултет „Медицина“ на МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“- Варна и Клиниката по „Гастроентерология“ на УМБАЛ „Св.Марина“ ЕАД - Варна.

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

С уважение:

Проф. д-р Миглена Георгиева, дм

09.04.2024г.

г. Варна

